

PROLOG

vid Nykarleby Seminariums Tjugofemårs fest.
18¹⁷/₆98.

Naturen firar åter Sommarns fest.
Den höga solen själf är hedersgäst
Och ler så mildt mot Floras blyga små,
Som doftande i skära skrudar stå.
På åkern, smekt af västan, vaggar säden,
I hälgdagsdräkter ståta åter träden
Och vågen håller flytande sitt tal
För strandens stenar och kring fält och dal
En fjädrad sångartrupp i björk och al
Med jubel stämmer opp sin festkoral:
 «Den blomstertid nu kommer
 Med lust och fågring stor.
 Nu nalkas ljuflig sommar,
 Då gräs och gröda gror.»

* * *

I folkets säningsmän! Uti vårt lag
En sommarfest vi fira ock i dag,
En fest för ljuset och en fest för anden,
För fosterlandet och för hembygdsstranden.
För lustrer fem tillbaka såddes här
En ädel sådd, som en gång frukter bär.
Ur ringa brodd den sådden spirat opp,
Men lofvar rikt att fylla odlarns hopp.
På tusen tegar vaja axen re'n
För himlens vindar i den solens sken,
Som kallas folkets kärlek och skall mogna
Hvart ädelt frö till frukt i hjärtan, trogna
Sin Gud, sitt land, sitt folk, sitt språk, alt godt,
Som skolan först i barnasinet sått.

Men andens sådd, likt den uti naturen,
Af stormbyn drabbas kan och hagelskuren,
Och mången säningsman, som ung och varm
Gick ut på fältet, vid allmoderns barm
Har redan bäddats ned och slumrar sött,
Från tunga dagsarbetet tidigt trött.

Ja, tungt och otacksamt tycks lärarns kall,
Dess frukt hur' ringa, sen hans dag är all.
Där glimma inga guldkorn i hans vanna
Och sällan viras lagern kring hans panna,
Dock bär han rika skatter i sitt bröst
Och ljuft den tanken skänker honom tröst:
«Edsvuren kämpe, står jag ock i striden
För ljus och bildning; engång än i tiden,
När natt och fördom ned till marken slås,
Skall ock mitt mål, min gärning rätt förstås!»

Se, denna tanke kan ge lifvet färg
Och glöd, kan bryta murar, spränga bärg,
Stålsätta hugen, adla sinnelaget
Och sia seger midt i nederlaget.
Som sitt standar den tanken lärarn bäre,
För henne fullt och helt han lefve, läre
Och ej förgäfvos väpnas skall hans hand
Med ljusets svärd i kamp för folk och land! —

Men, folkets kämpe, säg, — hvem gaf i handen
Dig detta svärd, hvem tände hos dig branden,
Den helga glöden i din unga barm,
Hvar ammades din hug till stor och varm?
Jo, det var här; ur dessa lärosalar
Har väckelsen gått ut kring bärg och dalar.
Här såddes först för fem och tjugo år.
Den första sådden uti vaknad vår.
Åt unga söner af den svenska stammen
Vårdtecknet gafs, den vigda Oriflammen,
Folkbildningens banér, att djärft och gladt
Gå ut med det och vunnen kunskapsskatt
Till sina syskon i de låga tjällen,
Arbetande för dem till sena kvällen,

Att tända samma glöd, som först värmt dem,
I arbetskarlens kōja, bondens hem.

Väl, fem och tjugo år se'n dess försvunnit,
Men samma eld på helgad härd har brunnit,
Och i den första ynglingsskarans spår
Flock efter flock har gått och framgent går
Med samma mod och mål i unga tider,
Att kämpa samma ädla, sköna strider!

Så Seminariet, en moder lik,
På ädel kärlek och på söner rik,
Dem närt och fostrat här vid modersbarmen,
Värmt, hänfört hugen, öfvat unga armen,
Tills -- offervillig, hon dem ut har sändt
Med ljusets fackla, som hon själf har tändt.
Nu, när sin silfverbröllopsfest i dag
I sina egnes, sina söners lag,
Hon glad och tacksam vill med Minnet fira,
Son, vill du kransen kring dess lockar vira? —
Vill du med mig ej tacksam hviska så:
Ja, signe Gud dig, ädla moder, då
Och låte framgent ädelt värf bestå
I sekler än, att lysa, värma, blomma
Till fosterlandets och vår folkstams fromma!
Gud signe dig, mitt forna bildningshem,
Gud signe dig, Gud signe alla dem,
Du fostrat har och fostrar än, att bära
Ditt ljusbanér i tanke, lif, och lära,
Att genom dem engång den dag skall gry,
Då natt och fördom ur hvar hydda fly,
Och allt vårt folk skall jubla, gladt till sinnes:
«I skolans salar lifvets lösen vinnes!
I ljus och bildning folkets framtid finnes!»

Gånge Rolf.